

Warszawa, dn. 17 listopada 2017 r.

PROTOKÓŁ z XII posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 10 listopada 2017 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Przedstawienie postanowień poprzedniego posiedzenia, ewentualne uwagi do treści protokołu.

Członkowie Rady nie zgłosili uwag do protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady.

Dyskusja nad rekomendacjami Rady w zakresie systemowego wsparcia dla cyfrowej transformacji gospodarczej.

Lider Zespołu zajmującego się pracami nad systemowym wsparciem dla cyfrowej transformacji gospodarki podsumował dotychczasowe działania. Wskazał na przyjęte przez zespół założenia, jakimi były:

- kompleksowy przegląd bieżących zachęt i programów w ramach aktualnej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz innych środków, którymi dysponują instytucje finansowe oraz inne jednostki publiczne i prywatne;
- przegląd projektów i planów Rządu w zakresie transformacji systemowej gospodarki celem znalezienia wytycznych kierunkowych Rządu i poszczególnych Ministerstw;
- analiza porównawcza upowszechnionych zachęt – celem znalezienia dobrych praktyk w branżach i sektorach gospodarki z uwzględnieniem komponentu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.
- zaangażowanie jak najszerszej grupy interesariuszy transformacji cyfrowej poprzez akcje informacyjne.

Wskazane zostały również dotychczasowe działania Zespołu:

- przegląd instrumentów finansowych wsparcia MŚP
- zebranie informacji o funduszach pożyczkowych dla MŚP
- przeanalizowanie „dobrych praktyk” wsparcia dla cyfryzacji gospodarki w Niemczech i Wielkiej Brytanii
- próba nawiązania współpracy z Ministerstwem Rozwoju.
- spotkanie w ramach współpracy i konsultacji z NASK, CSiOZ, KIGEiT, PKPP Lewiatan, Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, przedstawicielami urzędów, instytucji, prywatnych firm z sektora przemysłu, infrastruktury krytycznej czy też MŚP.

Efektom prac Zespołu będzie zestawienie wytycznych do stworzenia jednolitych i spójnych planów długoterminowych działań mających na celu przyspieszenie transformacji cyfrowej gospodarki, zwiększenie jej cyberbezpieczeństwa oraz budowa/zwiększenie świadomości po stronie przedsiębiorców o potrzebach zmian. Powstać ma wyczerpująca lista rekomendacji w tym zakresie, nad którymi propozycjami dyskutowali członkowie Rady.

[Spotkanie z Panem Andrzejem Kurkiewiczem, Zastępcą Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczące działań podejmowanych przez zespół roboczy zajmujący się edukacją cyfrową.](#)

RdC przedstawiła najważniejsze problemy związane z edukacją cyfrową:

1. dotacje dydaktyczne, które są istotnym wsparciem uczelni oraz problem niewywiązania się przez uczelnie z wartości $M=13$;
2. doktorat wdrożeniowy i zagrożenie odebrania dotacji w sytuacji nieobronienia doktoratu;
3. efekty kształcenia na I stopniu, gdzie brakuje choćby udziału w przedsięwzięciach innowacyjnych;
4. wprowadzenie podpisu elektronicznego na uczelniach, które nie są zobligowane do korzystania z tego rozwiązania, a rozwiązanie to ułatwiłoby obieg dokumentów dla kadry oraz studentów;
5. kształcenie w zakresie cyberbezpieczeństwa na kierunkach związanych z zarządzaniem;
6. współpraca z ekspertami w dziedzinie przemysłu – pomysł dotyczący udostępnienia wniosków kategoryzacyjnych wydziałów (otwieranie danych publicznych), stworzenie bazy wiedzy o kompetencjach. Takie „mapy” kompetencji poszczególnych wydziałów uczelni ułatwiłyby firmom poszukiwanie wsparcia w danej dziedzinie na terenie kraju. Utworzenie korpusu wiedzy informatycznej pozwoliłoby stwierdzić braki w zakresie *machine learning*.

Przedstawiciel MNiSW poinformował, że resort prowadzi obecnie prace nad każdym z wyżej wymienionych zagadnień. Odnosząc się kolejno wyjaśnił, że:

1. Algorytm wyliczony jest dla całej uczelni, nie dla poszczególnych wydziałów – uczelnie mają więc możliwość dokonywania przesunięć w określonych kierunkach kształcenia. Wskazane zostało ponadto, że uczelnie posiadają dofinansowanie z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, prowadzonego przez Ministerstwo Rozwoju. MNiSW uruchomiło Zintegrowane Programy Rozwoju Uczelni, aby wspomóc finansowo uczelnie.
2. Zostało wyjaśnione, że dotacje są bezzwrotne, jednostka nie odpowiada bowiem za studenta. Istnieje możliwość zwrotu jedynie z niewielkiej części zryczałtowanych kosztów infrastruktury. Informacje te umieszczone są w umowach zawieranych z uczelniami. Co roku przeprowadza się ewaluację środków – co roku uruchamia się

środki na kolejny rok dla danego doktoranta. Co istotne efektem doktoratu wdrożeniowego jest złożenie pracy doktorskiej, a nie obrona.

3. Zgodnie z projektem nowej Ustawy 2.0 (czyli projektem ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*) zwiększy się autonomia programowa. Rozporządzenie o efektach kształcenia zostanie skrócone tylko do ogólnych opisów dla obszarów, reszta będzie w gestii uczelni - znikną szczegółowe opisy ram kwalifikacji i kompetencji dla każdego obszaru na poziomie centralnym.
4. Od 2 lat wprowadzony został wymóg obiegu korespondencji podpisywanej elektronicznie w programach prowadzonych przez MNiSW. W związku z nową Ustawą 2.0 (i po otrzymaniu dofinansowania przez MC na Projekt Zintegrowany System Usług dla Nauki i Szkolnictwa Wyższego) planowane jest wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów pomiędzy uczelniami a Ministerstwem we wszelkich sprawach. Projekt ten realizuje Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.
5. Kształcenie w zakresie cyberbezpieczeństwa powinno dotyczyć wszystkich obszarów kształcenia, nie tylko zarządzania. Z punktu widzenia centralnego już od 4 lat nie jest narzucane co ma się znajdować w efektach kształcenia konkretnych kierunków. Co istotne jednak w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (w ramach środków na szkolnictwo wyższe) można zrealizować projekt, który będzie wspierał finansowo te uczelnie, które będą chciały przemodelować swoje kierunki studiów lub utworzyć nowe, horyzontalne kierunki.
6. Nowa ustawa rozwiązuje problem kategoryzacji i „mapy” kompetencji. Kategoryzacja będzie bazować na danych (które nie mają znamion danych osobowych) gromadzonych na stronie POLONA przez cały czas i będą publicznie dostępne. Wycofana została ankieta jednostki i wnioski kategoryzacyjne. W zakresie korpusu wiedzy informacyjnej trwają prace (przy współpracy z MEN) nad programem kształcenia podyplomowego z nowoczesnych technologii dla nauczycieli - zaproponowane zostało samorządom ogłoszenie konkursów na darmowe studia podyplomowe. Trwają również prace nad zmianą systemu kształcenia nauczycieli w zakresie obsługi nowoczesnych technologii (hardware, software, narzędzia dydaktyczne).

Rada zauważyła, że występuje sprzeczność pomiędzy potrzebami zapewnienia przez Państwo bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa wzrostu gospodarczego, a autonomią uczelni – zapewnienie bezpieczeństwa uzależnione jest od wykwalifikowanej kadry dla cyberbezpieczeństwa i dla transformacji cyfrowej i z punktu widzenia rozwoju kraju pewne zachęty dla uczelni, które wzmocnią działania w tych obszarach są potrzebne. Przedstawiciel MNiSW poinformował, że nie ma przeszkód do uruchomienia rządowego programu edukacji i rozwoju kompetencji na rzecz cyberbezpieczeństwa i cyfryzacji gospodarki, który finansowany byłby ze środków europejskich.

Przewodnicząca Rady zgłosiła potrzebę stałych kontaktów roboczych oraz ustalenia spotkania Zespołu zajmującego się edukacją cyfrową z przedstawicielami MNiSW w celu wypracowania konkretnych strategii na przełomie najbliższych miesięcy.

Przedstawienie zarysu struktury raportu dotyczącego otwartości danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych.

Jeden z członków zespołu poinformował o przesłaniu w przyszłym tygodniu wstępnej wersji raportu dotyczącego kwestii licencjonowania oprogramowania. Będzie tabela rekomendacji oraz opis każdego rodzaju licencji. Będą w nim również zawarte korzyści wynikające z konkretnego modelu licencjonowania, problemy i koszty z nim związane oraz dwie rekomendacje:

1. w jakich zastosowaniach danej licencji używać
2. o czym należy pamiętać kiedy się decyduje na wykorzystanie takiej licencji

Raport będzie dotyczył 6-7 modeli licencjonowania wybranych podczas wcześniejszych konsultacji przez członków zespołu.

Przedstawienie informacji nt. założeń ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną przez członków grupy zadaniowej zajmującej się nieprawdziwymi informacjami w Internecie.

Członkowie grupy zajmującej się nieprawdziwymi informacjami w Internecie zgłosili uwagi robocze do projektu zmiany ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, które odnosiły się do dwóch przepisów: jeden z nich dotyczył *fake news*, drugi dotyczył zakazu ograniczenia możliwości świadczenia usług elektronicznych ze względu na prezentowane treści. Generalnie chodziło o to, by Facebook (i podobne portale) nie wybierał sobie komu chce świadczyć usługę. Część uwag miała charakter ogólny, odnoszący się do samej istoty regulacji. Tutaj wskazane zostało, że sam kierunek zmian był dobry, natomiast założenia szczegółowe już niekoniecznie (np. kwestia nie tylko ilości głosów, ale i ich jakości; kwestia ujawnienia podmiotu, który zgłasza *fake news*). Jednak zdecydowana większość uwag dotyczyła aspektów bardzo technicznych, prawniczych. W dokumencie było wiele niejasności – przykładem jest choćby zwrot *usługodawca świadczący usługę drogą elektroniczną*, podczas gdy już definicja „usługodawcy” niesie za sobą informację, że on „świadczy usługę drogą elektroniczną”. Kolejnym nieprecyzyjnym zapisem było zdanie, że *usługodawcy mają określić wspólnie uzgodnić sposób oznaczenia informacji* – wskazano, że konieczne jest dookreślenie sformułowania „wspólnie uzgodnić” w zakresie sposobu i formy tego uzgodnienia.

W Ministerstwie Cyfryzacji trwają wewnętrzne prace nad przygotowaniem dokumentu, który docelowo będzie projektem aktu legislacyjnego - ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Rada dalej będzie wspierać na bieżąco te prace. Członkowie grupy zajmującej się *fake news* poprosili o uwzględnienie RdC w tych pracach i udostępnienie Radzie tego dokumentu nawet we wczesnej fazie roboczej, by Rada mogła się do niego merytorycznie ustosunkować.

Lider grupy podkreślił również, że podczas niedawnej konferencji na temat cyberbezpieczeństwa w Krakowie miał miejsce panel dyskusyjny dotyczący *fake news* i walki z dezinformacją z udziałem m.in. Ministra Szefernakera. W dyskusji podczas panelu wzięli udział niektórzy

członkowie Rady. Refleksja po tej dyskusji jest jednak taka, że temat został omówiony na bardzo dużym poziomie ogólności, nie pojawiły się żadne koncepcje na legislacyjne rozwiązanie problemu nieprawdziwych informacji.

Dodatkowo, Rada planuje opracować własne rekomendacje dotyczące walki z *fake news*.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht – Przewodniczący
2. Michał Adamczyk
3. Roman Bieda
4. Krzysztof Goczyła
5. Łukasz Jachowicz
6. Dariusz Milka - Wiceprzewodniczący
7. Tomasz Muda
8. Jerzy Nawrocki
9. Rafał Rodziewicz
10. Krzysztof Siewicz
11. Katarzyna Śledziwska
12. Piotr Wąglowski
13. Janusz Zawiła-Niedźwiecki

Zaproszeni goście:

14. Andrzej Kurkiewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Sekretariat Rady:

15. Justyna Grzegorek (MC)
16. Katarzyna Stopińska (MC)
17. Edyta Kruza (MC)